

Protokoll 6/2024

fört vid Fastighetsnämndens sammanträde tisdagen den 18 juni 2024 kl. 16:30-16:50, Bråvallasalen, Stadshuset

Ledamöter

Clara Lindblom (V) Ordförande
Henrik Virro (M) Vice ordförande
Anders Österberg (S)
Alma Carlsson (S)
Gustav Österman (S)
Ingela Edlund (S)
Martin Hansson (MP)
Therese Lindström (M)
Theréz Randquist (M)
Sergej Salnikov (SD)
Frank Hojem (C)
Hector Lopez Rivera (S) ersätter Emil Hrafn Stensson (S)
Hansi Karppinen (L) ersätter Said Abdu (L)

Ersättare

Elinor Odeberg (S) §§7-26
Vanja Knocke (V)
Albin Arleskär (MP)
Mats Rydelius (M)
Tomas Tetzell (M)
Julian Kroon (SD)
Lovisa Hedin (KD)

Övriga närvarande

Anders Kindberg Fastighetsdirektör §§7-26
Lars Cha Tjänsteman §§7-26
Olga Ekstam Tjänsteman
Fabian Lind Nämndsekreterare
Reza Etemad Personalföreträdare §§1-25

Justerare

Clara Lindblom, Henrik Virro

Datum för justering

2024-06-20

Paragraf

§§1-26

Sekreterare

Fabian Lind

§ 1

Val av justerare och tid för justering

Beslut

Fastighetsnämnden utser vice ordföranden Henrik Virro (M) att tillsammans med ordföranden Clara Lindblom (V) justera dagens protokoll.

Justering sker torsdagen den 20 juni 2024.

§ 2**Anmälan för kännedom****Beslut**

Fastighetsnämnden beslutar att lägga anmälan för kännedom enligt förteckning i eDok för tiden den 14 maj 2024 till den 3 juni 2024 till handlingarna.

Anmälda handlingar

- §13 den 6 maj 2024, Kommunfullmäktige Årsredovisning 2023 med uppföljning av budget för Stockholms stad(1605642)
- R1 Utl Årsredovisning 2023 med uppföljning av budget för Stockholms stad(1572142)
- §16 den 6 maj 2024, Kommunfullmäktige Stockholms stads säkerhetsprogram
- Bilaga - Stockholms stads säkerhetsprogram(1456589)
- R1 Utl Stockholms stads säkerhetsprogram(1588256)
- §14 den 6 maj 2024, Kommunfullmäktige Revisionsberättelser över de kommunala nämndernas verksamhet för år 2023
- KS 2024/184 Yttrande från Fastighetsnämnden angående Åtgärdsprogram mot buller 2024-2028 enligt förordning (2004:675) om omgivningsbuller KS 2024/184

§ 3

Anmälan av delegationsbeslut inom fastighetskontoret 2024

FSK 2024/15

Beslut

Fastighetsnämnden godkänner anmälan av delegationsbeslut.

Handlingar i ärendet

- FSK 2024/15-23 Anmälan av delegationsbeslut inom fastighetskontoret 2024-06-18
- FSK 2024/15-24 Bilaga 1 Beställningar delegation Juni
- FSK 2024/15-25 Bilaga 2 Delegationsbeslut investeringar 24-06-18

§ 4

Ekonomisk månadsrapport för fastighetsnämnden år 2024

FSK 2024/2

Beslut

Fastighetsnämnden beslutar att lägga anmälan till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- FSK 2024/2-4 (Signerad) Ekonomisk månadsrapport för fastighetsnämnden maj 2024

§ 5**Revisorernas årsrapport 2023 för fastighetsnämnden.
Kontorets yttrande**

FSK 2024/371

Beslut

Fastighetsnämnden beslutar enligt fastighetskontorets förslag:

1. Fastighetsnämnden godkänner och överlämnar fastighetskontorets yttrande över årsrapport 2023 som svar på remissen.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Clara Lindblom (V) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Handlingar i ärendet

- FSK 2024/371-2 (Godkänd - R 1) Revisorernas årsrapport 2023 för fastighetsnämnden. Kontorets yttrande
- FSK 2024/371-1 Rapport från stadsrevisionen: Årsrapport 2023 fastighetsnämnden

§ 6**Remiss av Betänkandet - En enklare hantering av vattenfrågor vid planläggning och byggande. Remissvar**

FSK 2024/308

Beslut

Fastighetsnämnden beslutar enligt fastighetskontorets förslag:

1. Fastighetsnämnden godkänner och överlämnar fastighetskontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Clara Lindblom (V) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Handlingar i ärendet

- FSK 2024/308-3 (Godkänd - R 1) Remiss av Betänkandet - En enklare hantering av vattenfrågor vid planläggning och byggande (SOU 2023:72). Remissvar
- FSK 2024/308-1.1 Betänkande av utredningen om Vattenfrågor vid planläggning och byggande: En enklare hantering av vattenfrågor vid planläggning och byggande

§ 7**Remiss av Miljöprogram 2030 för Stockholms stad.****Remissvar**

FSK 2024/382

Beslut

Fastighetsnämnden beslutar enligt fastighetskontorets förslag:

1. Fastighetsnämnden godkänner och överlämnar fastighetskontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation

Samtliga ledamöter för Moderaterna reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Sergej Salnikov (SD) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Hansi Karppinen (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Frank Hojem (C) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

1) Ordföranden Clara Lindblom (V), Anders Österberg m.fl. (S) och Martin Hansson (MP) föreslår (se beslutet).

2) Vice ordföranden Henrik Virro m.fl. (M) föreslår att nämnden beslutar att delvis hänvisa till kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen samt att därutöver anföra följande:

Stockholm ska vara en av världens ledande städer vad gäller klimatomställning. Just därför menar Moderaterna att det är av största vikt att Stockholm bedriver ett miljö- och klimatarbete som både ger resultat och inspirerar andra städer till att ta efter. Då krävs långsiktiga och effektiva insatser för miljön och klimatet kombinerat med ökad tillväxt.

Stockholms stads miljöprogram fastslår stadens strategiska inriktning inom miljö- och klimatområdet. Genom sju konkreta mål utgör programmet också basen för flera av stadens handlingsplaner. Flera av målen i förslaget till nytt miljöprogram känns igen från det nuvarande

miljöprogrammet som fastslogs av den förra grönbå majoriteten. Det visar på en tydlighet och långsiktighet inom stadens hållbarhetsarbete vilket i sin tur skapar legitimitet även utanför organisationer.

Förslaget till miljöprogram understryker behovet av samverkan, delaktighet och engagemang. Några av målsättningarna inkluderar utöver staden även handling från exempelvis näringslivet, civilsamhället, akademien och stockholmarna. Det är en viktig poäng att fler utanför stadens organisation är med och de facto gör omställningen. Men det aktualiserar även frågan kring vilka områden staden har rådighet att bestämma över.

Nytt för detta program är målet om en rättvis och inkluderande omställning. Utöver att staden ska fortsätta arbetet vad gäller klimatanpassning och att fler ska känna sig delaktiga i stadens miljö- och klimatarbete vill Moderaterna i detta även lyfta tryggheten. Inte minst vad gäller utformningen och skötseln av det offentliga rummet och vid/på stadens idrottsanläggningar. Detta eftersom det största hotet mot en rättvis och inkluderande stad i dagsläget är den omfattande otryggheten, inte minst i Stockholms utanförskapsområden. Det här är anledningen till att Moderaterna i vår budgetreseration lagt särskilda medel för städning och skötsel av det offentliga rummet – något som också bidrar till mer välmående natur och mer cirkulär avfallshantering.

Moderaterna står fortsatt bakom målen som tidigare antagits av staden vad gäller ett fossilfritt och klimatpositivt Stockholm 2040 samt en fossilfri organisation 2030. Det är av största vikt att Stockholms stads miljö- och klimatarbete går i linje med Parisavtalet och svensk lagstiftning. Moderaterna sätter även stor tillförsikt till EU:s Green Deal vilket är i linje med Parisavtalet och bland annat innebär att transportsektorn framgent kommer omfattas av ETS-systemet. Vi är övertygade om att Stockholms resa mot att bli fossilfritt handlar om att hjälpa stockholmare ställa om och göra mer hållbara val. Det är därför vi är så angelägna om att skynda på utbyggnaden av inte minst den offentliga laddinfrastrukturen och möjliggöra för fler privata aktörer att sätta upp laddpunkter där det behövs. Moderaterna vill vidare att stadens elproduktion från solceller ska femdubblas till 2030 samt att handläggningstid för bygglov för solceller och bergvärme för privatpersoner halveras.

Nya avfallsdirektiv och lagstiftningar har satt målet om ett resurseffektivt och cirkulärt Stockholm i nytt ljus – inte minst

eftersom staden fått ett ännu större ansvar än tidigare för avfallshanteringen. Kombinerat med att möjliggöra för mer resurseffektiva och cirkulära kretslopp vill Moderaterna lyfta behovet av att staden uppfattas som framåtlutad och inlyssnande – inte minst gentemot stadens företagare vilka också ålagts ett större ansvar för avfallshanteringen.

Vad gäller ett giftfritt Stockholm vill Moderaterna understryka behovet av att arbetet – inte minst vad gäller förbud – är harmoniserat med gällande lagstiftning och inte minst övriga kommuner i regionen. Arbetet behöver löpande utvärderas för att dels bedöma kostnaderna, dels bedöma att stadens normer är verkningsfulla och faktiskt ger effekt.

Förslaget till Stockholms elfte miljöprogram lyfter flera gånger att Stockholm ska vara en internationell förebild. Moderaterna vill i de delarna understryka att Stockholm också bör vara ett föregångsexempel för andra städer – både i Sverige, Europa och resten av världen – vad gäller urbant miljö- och klimatarbete. Det kräver dock att vi lyckas bevisa att hållbarhet i alla tänkbara aspekter kan kombineras med tillväxt och välstånd. Just därför är det särskilt viktigt att hela Stockholm – inte bara staden som organisation – uppfattar stadens miljö- och klimatarbete som legitimt. Annars kommer stadens mål att misslyckas och Stockholm blir en sämre stad.

3) Sergej Salnikov (SD) föreslår att nämnden beslutar att godkänna Sverigedemokraternas remissvar samt att därutöver anföra följande:

Stockholm stad ska vara en ansvarstagande kommun som främjar social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet. Alla åtgärder ska vara förankrade i beprövade best-practice metoder med syftet att maximera miljövinsten/utsläppsminskningen per investerad krona.

Stockholm stad bör särskilt fokusera på att bevara grönområdena och stärka den biologiska mångfalden, samt rena våra vattendrag. Den kraftiga byggtakten och förtätningen innebär att viktiga grönområden försvinner. En grönskande stad är viktig för människors och djurs välbefinnande och skapar höga levnadskvaliteter. I detta ingår att nyplantera träd i samband med att avverkning sker på grund av almsjukdom. Grönytor bidrar även till klimatanpassningsprocessen, motverkar översvämningar genom att ta upp dagvatten.

Cirkularitet och återbruk kan vara befogat för vissa produkter, men för andra är kostnaden för hög till den potentiella nyttan. Åtgärder med varierande effektivitet måste ställas mot

varandra i det lokala, nationella och internationella klimat- och miljöarbetet.

Frisk luft ska vara en självklarhet i Stockholm. För att nå detta krävs grönska, samt internationella arbete för att minska partikelutsläppen i Baltikum där de är som värst. Det krävs även en skärpt regelefterlevnad av miljözon klass 1. Däremot bör nya miljözoner som inkluderar andra fordon än tunga lastbilar ej införas på grund av den oskäligt höga samhällskostnaden mätt i kvalitetsjusterade levnadsår.

3) Hansi Karppinen (L) föreslår att nämnden beslutar att delvis godkänna kontorets förslag till beslut samt att därutöver anföra följande:

Arbetet för klimatet och miljön är vår tids ödesfrågor. I grunden är det en frihetsfråga för kommande generationer. Stockholm skall klara sina åtaganden inom Parisavtalet men vi skall också gå i täten så att detta sker. Målen skall nås genom en ekonomi i tillväxt och innovation genom grön teknik. Liberalernas klimatpolitik utgår från principen om att förorenaren betalar. Stadens klimatpolitik skall stå för långsiktighet och förutsägbarhet. Spelreglerna skall vara tydliga för samhällets aktörer. Liberal klimatpolitik är inte symbolpolitik.

Det är positivt att staden nu uppdaterar sitt miljöprogram och därigenom kan både höja ambitionerna och även inkludera nya metoder och tekniker för att bidra till den gröna omställningen. Mycket av det som tas upp är steg i rätt riktning, samtidigt ser vi att mer behöver göras.

Genom koldioxidinfångning s.k. bio-CSS tar staden stora kliv mot att nå klimatpositivitet, där kraftvärmeverken i Värtan såväl som det i Lövsta avgörande. Lövstaverket behöver planeras för att göra det möjligt. Det kräver fortsatt teknikutveckling och långsiktigt samarbete mellan olika aktörer.

Att minska mängden koldioxid och skadliga partiklar i luften är en av de bästa och starkaste hälsofrämjande åtgärder vi kan göra för stadens alla invånare. Staden måste våga tänka nytt och bejaka teknikutvecklingen inom grön tech. Här ser vi att smarta träd s.k. vertikala planteringar skulle bidra till att minska andelen skadliga partiklar i luften och därmed värna om människors och djurs hälsa. Genom att minska luftföroreningen på marknivå bidrar vi även till att sänka temperaturen under varmare väderförhållanden.

I Stockholm finns drygt 100 000 laddbara personbilar och nästan var tredje bil som var registrerad i staden under 2023 är eldriven. Närmare hälften av alla nyregistrerade bilar i staden var helelektriska utöver det en fjärdedel laddhybrider. Utvecklingen mot en fossilfri fordonstrafik ökar alltså och detta ställer en stor efterfråga på en fungerande och tillgänglig laddinfrastruktur. Detta kräver alltså att utbyggnaden av laddplatser behöver öka i högre takt än nu. Vårt mål är att 50 procent laddplatser kan uppnås 2026 och 100 procent laddplatser i innerstaden respektive 80 procent i ytterstaden 2030. Målen skall prövas i ljuset av teknikutvecklingen 2026 och tillgängliga affärsmodeller.

Liberalerna vill att mer av den elförbrukning stadens bolag och förvaltningar står för ska vara från grön och lokalproducerade källor, här bör staden se över möjligheten med att installera solceller även på fasader utöver tak och främja samt underlätta för privata investeringar i solcellspaneler.

Vi ser gärna även att staden frångår åtgärder som har låg eller ingen verkningskraft samt evidens, såsom cykeljouer och centrum för cirkularitet och istället satsar på klimatåtgärder som har en bevisad effekt. Vi ska fortsätta främja en cirkulär ekonomi och återbruk särskilt inom bygg och infrastruktur. Större delar av befintliga hus och material ska användas igen och därigenom minska en onödig förbrukning av resurser.

En av punkterna som programmet lyfter är att minska stockholmarnas flygresor, samtidigt noterar vi att programmet inte lyfter stadens anställda och de flygresor som görs av dem. Vi ser hellre att Stockholm går före som ett bra exempel och har skarpare mål om att minska andelen flygresor som görs av stadens personal, som man har direkt rådighet till skillnad från stadens invånare.

När det kommer till flyg, så anser Liberalerna att det är problematiskt att staden väljer gå vidare med att avveckla Bromma flygplats samtidigt som vi ser hur utvecklingen inom el- och vätegasflyg kommer göra det möjligt att ställa om flygplatsen från en fossildriven flygplats till ett klimatsmart nav för resor till och från Stockholm. Konsekvensen av avvecklingen blir istället att vi kommer se ökade resor till och från Arlanda som kommer medföra högre utsläpp.

Avslutningsvis, det ska vara lätt för stockholmarna att leva hållbart och invånarnas ekologiska fotavtryck ska minska genom incitament och goda exempel. Staden ska ge stockholmarna rätt förutsättningar och en reell chans att ställa

om, där detta kräver en bättre kommunikation, lyhörddhet och dialog. Ska Stockholm lyckas med den gröna omställningen är det viktigt att alla förstår varför åtgärder behövs och hur det kommer till gagn för alla involverade. Ingen ska behöva lämnas efter när vi ställer om och genom en liberal och grön miljöpolitik så värnar vi om både individen och klimatet.

4) Frank Hojem (C) föreslår att nämnden beslutar att delvis bifalla kontorets förslag till beslut samt att därutöver anföra följande:

Miljön och klimatet utgör några av vår tids mest angelägna ödesfrågor. Det är avgörande att miljöarbetet drivs på alla nivåer: inom EU, nationellt i Sverige och lokalt i Stockholm. Stockholm ska vara en klimatpositiv stad senast 2030 och en fossilbränslefri stad senast 2035. För att nå målen behöver vi jobba på flera fronter samtidigt, med teknik som koldioxidinfångning, med att fasa ut fossila bränslen och med att få ner utsläppen från bygg- och fastighetssektorn.

Förslaget till uppdaterat miljöprogram innehåller flera ambitiösa mål och åtgärder som Centerpartiet välkomnar. Däremot brister programmet i flera viktiga aspekter och nödvändiga verktyg för att lyckas med åtgärderna saknas. Många viktiga punkter i programmet saknar helt indikatorer och siffersatta mål, bland annat för hur mycket koldioxid som ska fångas in genom bio-CCS, en viktig teknik för att minska stadens utsläpp.

Förslaget saknar även mätbara mål för att öka andelen svenskt och ekologiskt producerade livsmedel. Centerpartiet anser att 100 procent svenskt vid matupphandling bör vara målet där det är möjligt, och att större fokus borde läggas på viltkött på grund av dess miljö- och hälsofördelar. Vi finner det anmärkningsvärt att bland de 132 remissinstanser som styret har valt att skicka miljöprogrammet till, så finns inte några av de viktigaste samhällsaktörerna inom livsmedel och matproduktion såsom LRF, Lantmännen och Livsmedelsföretagen med.

De byggande nämnderna och bolagen står för cirka en tredjedel av stadens egna konsumtionsbaserade utsläpp och kontoret menar att målet om en halvering kommer vara svårt att nå. Centerpartiet förutsåg detta och föreslog därför i en motion att staden bör anta en träbyggnadsstrategi likt många andra kommuner. Vi beklagar att S, V och MP valde att inte bifalla vårt förslag som skulle ha varit ett viktigt steg mot ett mera hållbart samhällsbyggande.

Centerpartiet vill se en folkrörelse för klimatet och Stockholm ska vara världsledande i det globala arbetet med att förverkliga Parisavtalet. Stadens miljöprogram är ett viktigt verktyg för att nå detta och bör därför revideras för att inkludera konkreta, siffersatta mål som effektivt kan mäta, följa upp och minska stadens klimatpåverkan.

Beslutsgång

Ordföranden Clara Lindblom (V) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Clara Lindblom (V), Anders Österberg m.fl. (S) och Martin Hansson (MP).

Ersättaryttrande

Lovisa Hedín (KD) lämnar ersättaryttrande enligt följande:

1. Att delvis godkänna förslag till reviderat Miljöprogram,
2. Att återinrätta tidigare mål om fossilfri stad och fossilfri organisation, samt justera programmet utifrån vad som anförs nedan,
3. Att därutöver anföra följande:

Stockholm klassas återkommande som en av världens mest gröna och hållbara städer, ofta som den mest hållbara i flera internationella rankingar. Det är inte konstigt med tanke på att stadens näringsliv bland annat består av världsledande aktörer inom innovation och grön teknik, framstegshungriga entreprenörer och IT-talanger från hela världen. Staden består till drygt två tredjedelar av grönblå ytor, till överväldigande del grönyta trots en mycket omfattande stadsutveckling i över ett decennium. Stockholmarna är dessutom tredje bäst i världen att välja kollektivtrafik framför egen bil, de bor i energieffektiva bostäder och 98 procent av deras avfall återvinns eller blir till energi.

Tack vare teknikutvecklingen har staden bevisat att tillväxt i både ekonomi och befolkning kan gå hand i hand med minskad klimatpåverkan genom omställning, inte avveckling. Sedan år 2010 har stadens koldioxidutsläpp mer än halverats samtidigt som befolkningen vuxit med omkring 20 procent. Utsläppen av svaveldioxid och kolmonoxid, vilka historiskt sett utgjort ett stort problem, har minskat med mellan 86 – 94 procent sedan år 1990. Vissa föroreningar har minskat så pass sedan 90-talet att de inte längre mäts. Stockholm är på rätt väg och omställningen går allt snabbare, särskilt inom transportsektorn som utgör en stor andel av kvarvarande utsläpp. Nära 75 procent av sålda bilar i Stockholm är laddbara fordon vilket är en dubbling på bara 3 år.

Sammantaget finns det många segrar för stockholmarna att vara stolta över.

Dock finns det fortsatt utmaningar att hantera för att uppnå en klimatneutral stad. När staden växer behöver byggsektorn ställa om, gammal industrimark saneras och hållbara bostäder byggas. När stockholmarna blir fler behöver förskolor och skolor fasa ut miljö- och hälsoskadliga kemikalier, sårbara grupper skyddas från effekterna av extremväder och möjligheten att göra smarta val i vardagen säkerställas. Här är vi eniga.

Men en växande stad ställer större krav på avlopps- och avfallshantering, områden som tyvärr påvisat markanta problem till följd av ideologiska skygglappar och bristfällig styrning. Verklighetens behov har åsidosatts till förmån för visionära försöksverksamheter och glädjekalkyler. Resultatet blir en dyrare men mer eftersatt avfallshantering samt färre välfungerande återbruks- och återvinningscentraler.

En ändamålsenlig, renodlad politik är även en grundläggande förutsättning för att vinna acceptans från invånarna i en stad i omställning, samt deras förståelse för de åtgärder politiken utför med deras skattemedel. Symbolpolitiska åtgärder som försvårar vardagen, fördyrar arbetet och bara förflyttar utsläppen är därför inte bara ineffektiva, de riskerar även att bidra till ett motstånd mot en välbehövd omställning.

Vi kristdemokrater ser trots dessa svårigheter med optimism på framtiden. Med den goda historiken i ryggen är vi övertygade om att även vår tids utmaningar kan hanteras. Genom ett mer ändamålsenligt, renodlat arbete med fokus på största nytta och kommunens rådighet kan Stockholm förbli världens mest hållbara stad – utan att späka det näringsliv och de invånare som bidrar så starkt i omställningen redan idag.

Kristdemokraterna välkomnar styrets beslut att låta miljöprogrammet sträcka sig till och med år 2030. Att synka programmets giltighetstid till stadens miljömål och övriga styrdokument underlättar samverkan och minskar riskerna för dubbelarbete i nämnder och bolag. Vi ställer oss även till fullo bakom fem av programmets sju övergripande miljömål, nämligen att Stockholm ska ha ett livskraftigt ekosystem, att staden ska klimatanpassas, bli mer resurseffektiv och cirkulär, giftfri samt att luften ska vara frisk och ljudmiljön god.

Vi noterar att styret väljer att ersätta de två målen om en fossilfri och klimatpositiv stad med nya mål om klimaträttvisa och stadens globala klimatavtryck.

Målet om klimaträttvisa befarar vi kommer leda till en mer diffus miljöpolitik som flyttar fokus från utsläpp och hållbarhet till socioekonomiska frågor, identitetspolitik och ifrågasättandet av vårt västerländska ekonomiska system. Att politisera miljöpolitiken ytterligare till att omfatta politikområden som fundamentalt skiljer samtliga partier från varandra riskerar att försvåra en välbehövd omställning. En omställning som hittills påvisat stora framgångar utan avkall på vårt välstånd.

Vi ser visserligen fördelar med att synliggöra på vilket sätt beslut och åtgärder gynnar olika sårbara grupper i samhället, det sker delvis redan i flera nämnder. Att däremot ge dessa positiva bieffekter större prominens än de primära miljöeffekter vi ämnar uppnå med miljöprogrammet, ser vi stora problem med.

Styret föreslår till exempel att våra yngsta barn och äldsta äldre ska äta mer vegetariskt i klimat- och miljösyfte, istället för att utveckla deras måltider för att fler ska få i sig näringsriktig, god mat. Att arbetsmarknads- och utbildningsinsatser ska utformas för gröna verksamheter, hellre än att tillgodose det primära målet att hjälpa en individ att komma ut på arbetsmarknaden utifrån sina egna behov, intressen och förutsättningar. De föreslår att inköp ska utformas med än mer långtgående inköpskrav än idag med målet att minska utsläppen i produktions- och leveransledet, istället för att kostnadseffektivt utgå från våra kommunala verksamheters faktiska behov. De vill att de verksamheter som kommer i daglig kontakt med invånare ska nyttjas för att stärka deras delaktighet i miljö- och klimatarbetet, istället för att möta invånare kravlöst med utgångspunkt i deras behov. Man vill även utveckla föreningsstöd för miljö- och klimatarbete, istället för att lyhört utforma stadens civilsamhällesstärkande arbete utifrån just civilsamhällets eget behov.

Klåfingrigheten är öronbedövande. Intentionen är naturligtvis god men nämndernas kärnuppdrag med tillhörande verksamheter och insatser måste alltid vara till för medborgarna och alltid utgå från deras behov, inte miljöpolitikernas.

Målet om stadens globala klimatavtryck har vi mycket liten rådighet över, framförallt avseende stockholmarnas konsumtionsbaserade utsläpp som utgör ett stort fokus i styrets miljöpolitik. Kristdemokraterna förvånas starkt över programmets systemkritiska inställning till vårt västerländska

ekonomiska marknadssystem i kampen mot konsumtion, när utsläppen inte längre finns inom stadens rådighet. Men svaret på avsaknaden av kommunal rådighet är inte köpstopp och omstörtning av vårt västerländska levnadssätt – frågan om konsumtionsbaserade utsläpp hör helt enkelt hemma på annan plats. Den hör hemma i länder vars produktions- och leveransled är smutsiga. Den hör hemma i EU som reglerar vår handel med omvärlden. Och den hör hemma vid köksbordet där varje familj utifrån sina egna förutsättningar har möjligheten att välja den ekologiska matkassen och de svenska varorna framför de utländska. Men den hör inte hemma i Stockholms stadshus.

Som invånare i en av världens mest hållbara, gröna och omställda städer har vi mycket att vara stolta över. Stockholm har redan visat att tillväxt i såväl ekonomi som befolkning inte utgör hinder för att minska utsläppen eller ställa om, tvärt om. Det är tack vare det välstånd och den teknikutveckling som vårt västerländska ekonomiska system möjliggjort som vi kommit långt i omställningen. Kristdemokraterna ser mycket optimistiskt på att Stockholm återigen kommer klara de utmaningar vi idag står inför och vi kan göra det utan att vare sig styra över eller spåka världens mest hållbara invånare.

Handlingar i ärendet

- FSK 2024/382-2 (Godkänd - R 1) Remiss av Miljöprogram 2030 för Stockholms stad. Remissvar
- FSK 2024/382-1.2 Bilaga 1 Miljöprogram 2030 för Stockholms stad
- FSK 2024/382-1.1 Bilaga 2 Förslag på indikatorer

§ 8**Remiss av Motion om att bygga en evenemangshall.****Remissvar**

FSK 2024/389

Beslut

Fastighetsnämnden beslutar enligt fastighetskontorets förslag:

1. Fastighetsnämnden godkänner och överlämnar fastighetskontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation

Frank Hojem (C) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

1) Ordföranden Clara Lindblom (V), Anders Österberg m.fl. (S), Martin Hansson (MP), vice ordföranden Henrik Virro m.fl. (M), Sergej Salnikov (SD) och Hansi Karppinen (L) föreslår (se beslutet).

2) Frank Hojem (C) föreslår att nämnden beslutar att bifalla motionen samt att därutöver anföra följande:

Centerpartiet tackar kontoret för det positiva och konstruktiva svaret på motionen om att bygga en idrotts- och evenemangshall i Kista. Kontoret delar vår uppfattning om att det råder ett underskott av idrottsanläggningar i staden vilket är ett viktigt steg mot att adressera denna brist.. Vi välkomnar även kontorets insikt om att större idrottsevenemang kan stärka stadens varumärke samt öka intresset hos barn och unga för de aktuella idrotterna.

Det är dock oroande att både fastighetskontoret och idrottsförvaltningen i sina svar pekar på att ansvarsfrågan inom stadens organisation för fortsatt utredning behöver klargöras. Avsaknaden av tydliga rutiner för ansvarsfördelning, som möjliggör att förvaltningar kan undvika ansvar genom att bolla frågan mellan sig, är mycket problematisk. I dessa situationer måste den styrande politiska majoriteten agera beslutsamt för att peka ut ett tydligt ansvar och möjliggöra framsteg i processen.

Hallen är ett initiativ som sätts redan under förra mandatperioden, när Centerpartiet ansvarade för idrottsfrågor. Idrottslivet i Stockholm lider akut av bristen på en evenemangsarena av denna storlek, och det är av yttersta vikt att staden ökar både tempo och engagemang för att ge Stockholm idrotten den arena den förtjänar. Det är viktigt att snarast initiera en samordnad dialog med privata intressenter som har visat intresse för detta projekt.

Beslutsgång

Ordföranden Clara Lindblom (V) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Clara Lindblom (V), Anders Österberg m.fl. (S), Martin Hansson (MP), vice ordföranden Henrik Virro m.fl. (M), Sergej Salnikov (SD) och Hansi Karppinen (L).

Handlingar i ärendet

- FSK 2024/389-2 (Godkänd - R 1) Remiss av Motion om att bygga en evenemangshall. Remissvar
- FSK 2024/389-1.1 Bilaga 1 Motionen

§ 9**Remiss av Motion om att utreda behovet av en ny sporthall i Mälarhöjden. Remissvar**

FSK 2024/390

Beslut

Fastighetsnämnden beslutar enligt fastighetskontorets förslag:

1. Fastighetsnämnden godkänner och överlämnar fastighetskontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation

Samtliga ledamöter för Moderaterna reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Hansi Karppinen (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

1) Ordföranden Clara Lindblom (V), Anders Österberg m.fl. (S), Martin Hansson (MP), Sergej Salnikov (SD) och Frank Hojem (C) föreslår (se beslutet).

2) Vice ordföranden Henrik Virro m.fl. (M) föreslår att nämnden beslutar att tillstyrka motionen samt att därutöver anföra följande:

Den absolut största utmaningen för idrotten och möjligheten till rörelse och motion för stockholmarna är bristen på idrottsanläggningar. Vi har barn som står i kö för att börja på sin favoritsport men där våra föreningar inte har möjlighet att ta emot fler medlemmar på grund av bristen på tider. Det är anläggningsbristen som är den största utmaningen för stockholmsidrotten och därför missar man ett av våra huvudmål, att få till fler tider och platser för idrott och rörelse.

Stockholm växer och behovet av idrottshallar är stort. Det byggs nya områden med skolor och det bör även planeras in möjlighet till idrott i dess närområde.

Motionens att sats säger att berörda nämnder ska utreda behovet i området runt Mälarhöjden eller dess närhet. Det innebär även t.ex. Örnbergs industriområde samt andra områden i stadsdelsområdet.

3) Hansi Karppinen (L) föreslår att nämnden beslutar att delvis tillstyrka motionen samt att därutöver anföra följande:

Liberalerna ser positivt på förslaget, men vill understryka vikten av att betänka risken för bortprioritering av anläggningar i övriga Söderort. Om flera anläggningar tillskapas inom ett geografiskt område, riskerar det att medföra att anläggningar i övriga stadsdelsområden kan behöva prioriteras bort. Något som kan leda till en ojämlig fördelning vad gäller åtkomsten till idrottsanläggningar.

Vi menar att ett ökat fokus bör tillfalla på behovet av idrottsanläggningar generellt i söderort, snarare än endast det uttalade arbetet i Mälarhöjden - det finns fler parametrar som behöver beaktas i ärendet.

I takt med att Söderort växer, kommer efterfrågan på framtida idrottsanläggningar eventuellt öka, därför är förslaget om endast en tillbyggnad i Mälarhöjden alltför snäv. Istället bör möjligheterna att bygga fler, samt rusta upp befintliga anläggningar, i söderort ses över. Detta för att undvika en negativ utveckling i området. Fritidsaktiviteter och idrottsanläggningar är en viktig del av gemenskapen för de barn och ungdomar som växer upp i områdena.

Beslutsgång

Ordföranden Clara Lindblom (V) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Clara Lindblom (V), Anders Österberg m.fl. (S), Martin Hansson (MP), Sergej Salnikov (SD) och Frank Hojem (C).

Handlingar i ärendet

- FSK 2024/390-2 (Godkänd - R 1) Remiss av Motion om att utreda behovet av en ny sporthall i Mälarhöjden. Remissvar
- FSK 2024/390-1.1 Bilaga 1 Motionen

§ 10**Remiss av Motion om fler snöröjda fotbollsplaner.****Remissvar**

FSK 2024/391

Beslut

Fastighetsnämnden beslutar enligt fastighetskontorets förslag:

1. Fastighetsnämnden godkänner och överlämnar fastighetskontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation

Frank Hojem (C) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

1) Ordföranden Clara Lindblom (V), Anders Österberg m.fl. (S), Martin Hansson (MP), vice ordföranden Henrik Virro m.fl. (M), Sergej Salnikov (SD) och Hansi Karppinen (L) föreslår (se beslutet).

2) Frank Hojem (C) föreslår att nämnden beslutar att bifalla motionen samt att därutöver anföra följande:

Fastighetskontoret påpekar att snöröjning av konstgräsplaner leder till ökade speltimmar, vilket i sin tur kan medföra ökat slitage på planerna. Det framställs som en nackdel, vilket vi anser vara en olycklig syn på stadens idrottsanläggningar. Varför skulle vi ha fotbollsplaner som inte är avsedda att användas till sin fulla potential? Centerpartiet anser att unga stockholmarnas hälsa och välbefinnande ska prioriteras och att utökade möjligheter till idrott under vintermånaderna är ett steg i rätt riktning. Därför ser vi ökade speltimmar som något positivt – det visar att våra investeringar i idrottsinfrastruktur används flitigt.

Angående den miljömässiga aspekten som Fastighetskontoret tar upp, där snöröjningen bidrar till spridning av mikroplaster, är det viktigt att understryka att tekniska framsteg och innovativa lösningar kontinuerligt utvecklas för att minimera miljöpåverkan. Snöröjning utförs redan på många planer i Stockholm och kan fortsätta att göras på ett ansvarsfullt sätt med hänsyn till miljön.

Kontoret menar att snöröjning kräver betydande resurser i form av tid, personal och maskiner. Centerpartiets motion innebär just att stärka denna kapacitet genom investeringar i utrustning och utökad arbetstid för personalen. Vi ser det som en prioriteringsfråga från den styrande majoriteten att säkerställa att barn och unga har tillgång till idrottsaktiviteter även under vintermånaderna. Det är en investering i framtiden och bör ses som en nödvändig åtgärd för att främja en aktiv livsstil. Centerpartiet kommer fortsatt att vara en pådrivande kraft för att säkerställa att våra gemensamma anläggningar möter invånarnas behov och bidrar till en hälsosam och aktiv stad.

Beslutsgång

Ordföranden Clara Lindblom (V) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Clara Lindblom (V), Anders Österberg m.fl. (S), Martin Hansson (MP), vice ordföranden Henrik Virro m.fl. (M), Sergej Salnikov (SD) och Hansi Karppinen (L).

Handlingar i ärendet

- FSK 2024/391-2 (Godkänd - R 1) Remiss av Motion om fler snöröjda fotbollsplaner. Remissvar
- FSK 2024/391-1.1 Bilaga 1 Motionen

§ 11**Remiss av Rese- och mötespolicy för Stockholms stad.****Remissvar**

FSK 2024/418

Beslut

Fastighetsnämnden beslutar enligt fastighetskontorets förslag:

1. Fastighetsnämnden godkänner och överlämnar fastighetskontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Clara Lindblom (V) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Särskilt uttalande

Hansi Karppinen (L) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Liberalerna ser positivt på en gemensam rese- och mötespolicy för staden. Vi menar att policyn ligger i linje med målen i stadens miljöprogram om att bli en fossilfri organisation. Vi delar bedömningen gällande ett behov av att se över eventuella flygresor vid möten på annan ort. Att i större utsträckning införa digitala möten som förstahandsval samt att tåg ska bli norm vid tjänsteresor ser vi positivt på.

Samtidigt menar Liberalerna att flygresor fortsatt är nödvändigt vid längre distanser, men att en förändrad inställning till flyg som första alternativ är efterfrågad. Flygets negativa klimatpåverkan behöver fortsatt vara i fokus för stadens miljöprogram och implementering av framtida policys.

En grundläggande fråga i ärendet behöver vara hur detta påverkar personer med funktionsnedsättning. Här behövs ett tydliggörande för hur alternativa färdssätt kan se ut, detta för att främja förståelsen och tillämpning av policyn.

Frank Hojem (C) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Centerpartiet välkomnar att staden rese- och mötespolicy aktualiseras så att digitala möten ska bli förstahandsval vid möten på annan ort. Samtidigt får det inte bli det enda valet då det mänskliga mötet främjar tolerans, innovation och tillit. Då är viktigt att nämnder och bolagsstyrelser i sina verksamheter aktivt väljer, stödjer och främjar klimatsmarta transportalternativ. Kommunfullmäktige har fattat beslut om att samtliga nämnder och styrelser ska minska verksamhetens tjänsteresor med flyg. Samtidigt har stadens tjänsteresor med flyg fördubblats sedan 2022. Centerpartiet anser att flygresor fortsatt är nödvändiga för längre distanser, men den markanta ökningen tyder på en bristande efterlevnad av stadens riktlinjer och en nonchalant inställning till flygets negativa klimatpåverkan.

I sitt svar betonar Fastighetskontoret vikten av systemstöd för användande av kollektivtrafik för att det ska bli administrativt enklare. Centerpartiet vill tillägga vikten av strukturellt stöd för användandet cykel för att det ska bli praktiskt enklare. Det handlar om tillräckliga stöld- och vädersäkrade cykelparkeringar och möjlighet till ombyte. Något allt fler privata fastighetsägare insett vikten av, men som saknas i många av stadens fastigheter, bland annat Stadshuset och Tekniska nämndhuset.

Ersätтарыttrande

Lovisa Hedin (KD) lämnar ersätтарыttrande enligt följande:

Enligt Kristdemokraterna bör stadens rese- och mötespolicy bidra till en effektiv och ändamålsenlig organisation som tillvaratar digitaliseringen och arbetar målmedvetet i utvecklingen av våra verksamheter. Som landets huvudstad och största kommun sett till antalet invånare ställs stora krav på vår organisation att möta ett Stockholm i ständig förändring. En viktig del i detta arbete är att dra lärdom av våra grannländer, samverka med våra grannkommuner och samordna våra interna förvaltningar.

Pandemiåren ledde till en snabb digitaliseringstakt i staden; digitala möten har i många fall blivit praxis. Som ett resultat av detta har stadens tjänsteresor med flyg kraftigt minskat, vilket är bra för vårt avtryck på miljön. Mot bakgrund av detta instämmer vi i den reviderade policyns delar om att digitala möten alltid bör övervägas framför resor och möten. Som huvudstad får vi däremot inte underskatta vikten av utbyte, relationsskapande eller påverkansarbete för att värna vår stads intressen. Sådana möten och resor kan ofta genomföras digitalt eller anordnas genom långväga tågresor

men under vissa förutsättningar blir bekostnaden av både tid och kvalitet oproportionerligt hög.

Vi är därför skeptiska mot policyns nya inriktning avseende politikens styrning av färdmedel och förhållningssätt för de resor som trots digitalisering och trots ett kraftigt minskat antal tjänsteresor fortsatt bedöms nödvändiga av våra förvaltningar. Vi efterfrågar en teknikneutralitet i policyn för att inte utesluta flygresor vare sig inrikes eller utrikes. Att inrätta ett totalförbud mot flygresor mellan landets tre största städer riskerar att begränsa omställningen av småskaligt flyg till eldrift, vars genombrott vi närmar oss i allt snabbare takt. Att tåg ska utgöra norm även vid utlandsresor inom Europa är högst anmärkningsvärt och nonchalant gentemot våra tjänstemän och deras arbetstider. Miljöpåverkan är, och ska fortsätta vara, en viktig parameter i valet av färd sätt, men även andra parametrar bör tas med i bedömningen vid val av resa. Programmet riskerar i dessa delar att leda till suboptimeringar i staden.

Handlingar i ärendet

- FSK 2024/418-2 (Godkänd - R 1) Remiss av Rese- och mötespolicy för Stockholms stad. Remissvar
- FSK 2024/418-1.2 Bilaga 1 Förslag till reviderad Rese- och mötespolicy

§ 12
Remiss av System för intern klimatväxling för tjänsteresor med flyg. Remissvar
FSK 2024/419

Beslut

Fastighetsnämnden beslutar enligt fastighetskontorets förslag:

1. Fastighetsnämnden godkänner och överlämnar fastighetskontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Clara Lindblom (V) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Särskilt uttalande

Hansi Karppinen (L) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Liberalerna anser att det ska vara dyrt att göra dåliga val för miljön och billigare att göra rätt. Därför ser vi positivt på stadsledningskontorets förslag om ett system för intern klimatväxling för stadens flygresor i tjänst.

Genom att belägga samtliga nämnders tjänsteresor med flyg ett internt kostnadspåslag, ser vi äntligen ett steg i rätt riktning för stadens klimatpåverkan. Nämnder och bolagsstyrelser ska stödja och främja klimatsmarta transportsätt och på motsvarande sätt beakta flygets negativa klimatpåverkan.

Vi ser gärna såsom det nämns att detta bidrar till fler klimatinvesteringar inom staden utöver plantering av träd. Exempelvis att satsningar som främjar klimatsmarta val genom att göra dem billigare.

Frank Hojem (C) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Centerpartiet ser positivt på att staden implementerar ett system för intern klimatväxling för tjänsteresor med flyg och belägger samtliga nämnders tjänsteresor med flyg med ett internt kostnadspåslag. Det är viktigt att nämnder och

bolagsstyrelser i sina verksamheter aktivt väljer, stödjer och främjar klimatsmarta transportalternativ. Samtidigt har stadens tjänsteresor med flyg fördubblats sedan 2022. Centerpartiet anser att flygresor fortsatt är nödvändiga för längre distanser, men den markanta ökningen tyder på en bristande efterlevnad av stadens riktlinjer och en nonchalant inställning till flygets negativa klimatpåverkan.

Ersätтарыttrande

Lovisa Hedin (KD) lämnar ersätтарыttrande enligt följande:

Vi kristdemokrater vet att omställningen till ett hållbart samhälle kräver teknikutveckling och en dit tillhörande teknikneutralitet. Sverige och Stockholm ligger i framkant avseende elektrifiering och minskat fossilberoende, just tack vare denna inställning. Alternativet är avveckling och bakåtsträvanden vilket försämrar såväl vårt välstånd som möjligheten för hela samhället att delta i omställningen.

På drygt 20 år har elbilen i västvärlden gått från experimentell nymodighet till norm på marknaden, samt med en räckvidd och hastighet som uppnått samma standard som fossilfordon. Det experimentella stadiet som elbilen befann sig i under slutet av 1900-talet befinner sig idag elflyget i. Att stänga dörren till flygresor, även inrikesresor, riskerar att försena en helt avgörande omställning inom flygtrafiken.

På vägen mot fossilfritt flyg har marknaden redan inrättat system för klimatkompensation eller grönt flygbränsle som tillval i samband med bokning av flygresor. Vi reagerar därför på att staden uppfinnar hjulet en andra gång och går fram med ett eget kompensationssystem likt det som redan finns på marknaden. Vi reagerar även på att man valt att utforma detta system som ett internt avgiftssystem på hela 50 procent av kostnaden per resa knutet till färdmedel istället för att ta utgångspunkt i utsläppen. Vänerstyret gör det tydligt att det är flyget och inte utsläppen som ska bekämpas. Att därtill enbart öronmärka medel till trädplanteringar istället för en rad olika hållbarhetsinsatser baserat på behov och resultat bekräftar vår bild av detta interna system som högst symbolpolitiskt.

Handlingar i ärendet

- FSK 2024/419-2 (Godkänd - R 1) Remiss av System för intern klimatväxling för tjänsteresor med flyg. Remissvar
- FSK 2024/419-1.1 Bilaga 1 Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande System för intern klimatväxling för tjänsteresor med flyg

§ 13**Skrivelse om skyddsrum. Svar på skrivelse**

FSK 2024/367

Beslut

Fastighetsnämnden beslutar enligt fastighetskontorets förslag:

1. Fastighetsnämnden godkänner fastighetskontorets tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Clara Lindblom (V) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Henrik Virro m.fl. (M) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Vi tackar kontoret för svaret på våra frågor och noterar att det just nu genomförs besiktningar av samtliga skyddsrum i beståndet med ramavtalad besiktningssentreprenör som är sakkunnig på skyddsrum. Detta är naturligtvis positivt och vi förväntar oss en redovisning av det arbetet i nämnden när det är klart. Tyvärr saknar vi svar på den kanske mest relevanta frågan, nämligen den om hur kontorets plan för arbetet ser ut de kommande åren. Det gäller inte minst de större skyddsrummen som idag inte lever upp till kraven för fungerande skyddsrum. Vi emotser därför att kontoret presenterar en åtgärdsplan för nämnden, förslagsvis i samband med den önskade redovisningen av genomförda besiktningar.

Handlingar i ärendet

- FSK 2024/367-2 (Godkänd - R 1) Skrivelse om skyddsrum. Svar på skrivelse
- FSK 2024/367-1 Bilaga 1 Skrivelsen

§ 14**Skrivelse om att staden ska rädda kulturhistoriskt viktig del av Spånga. Svar på skrivelse**

FSK 2024/368

Beslut

Fastighetsnämnden beslutar enligt fastighetskontorets förslag:

1. Fastighetsnämnden godkänner fastighetskontorets tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Clara Lindblom (V) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Särskilt uttalande

Hansi Karppinen (L) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Liberalerna är glada att den nuvarande fastighetsägaren har tagit sitt ansvar efter stora påtryckningar från både Liberalerna och boende i Spånga. Vi beklagar dock att det nuvarande styret valt att inte agera för att rädda fastigheten från den försummelse som vi fått ta del av.

Staden har flera kulturhistoriskt viktiga fastigheter både i innerstaden som i ytterstaden, att dessa ska tillåtas förfalla eller vanvårdas på grund av byråkrati anser vi är inte acceptabelt.

Vi kommer att följa hur fastigheten rustas upp och hoppas att ägaren vårdar denna för Spånga viktiga byggnad även för framtiden.

Handlingar i ärendet

- FSK 2024/368-2 (Godkänd - R 1) Skrivelse om att staden ska rädda kulturhistoriskt viktig del av Spånga. Svar på skrivelse
- FSK 2024/368-1 Bilaga 1 Skrivelsen

§ 15**Skrivelse om stadens fastigheter med korttidskontrakt.****Svar på skrivelse**

FSK 2024/370

Beslut

Fastighetsnämnden beslutar enligt fastighetskontorets förslag:

1. Fastighetsnämnden godkänner fastighetskontorets tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Clara Lindblom (V) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Henrik Virro m.fl. (M), Frank Hojem (C) och Hansi Karppinen (L) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Med anledning av ert svar på vår skrivelse måste vi uttrycka vår besvikelse över stadens hantering av situationen på Skarpnäcksgården. Vi uppfattar svaret som otillräckligt givet de allvarliga brister som har observerats i lokaler där stadens mest sårbara medborgare bor.

Att fortsätta tillämpa ettåriga kontrakt sedan 2019 har medfört att nödvändiga renoveringar inte har genomförts, vilket ert svar bekräftar. Denna praxis är inte bara skadlig för fastighetens skick utan även för de boendes välbefinnande och trygghet. Vi frågar oss åter, när kan vi förvänta oss att dessa byggnader, som nu är i akut behov av upprustning, kommer att tas om hand på ett adekvat sätt? Området står inför stora förändringar, men människor kan inte leva i försummade och osäkra förhållanden under tiden.

Vi ställer oss frågande till ändamålsenligheten i att hålla utförare i ovisshet med korttidskontrakt som inte uppmuntrar till investeringar i och underhåll av fastigheterna. Det underminerar inte bara förtroendet mellan staden och dess leverantörer utan riskerar även kvaliteten på den service som tillhandahålls. Även om det står klart att hyresgästen ansvarar

för det inre underhållet, kan vi inte ignorera att det externa underhållet, som fuktskador och regninsläpp, är fastighetsnämndens ansvar. Dessa problem måste åtgärdas omedelbart för att förhindra vidare försämring och säkerställa att byggnadernas struktur och boendes hälsa inte komprometteras.

Nedläggningen av ett annat boende, nämligen Rysseviken och den påföljande flytten av dess invånare till Skarpnäcksgården har ytterligare belastat en redan ansträngd situation. Om Skarpnäcksgården står inför stundande rivning, vilka konkreta planer finns för att omlokalisera de 216 nuvarande boende till lämpliga och humana förhållanden? Vi uppmanar fastighetsnämnden att agera snarast för att förbättra situationen på Skarpnäcksgården. Det är inte bara en fråga om underhåll av fastigheter utan om grundläggande mänskliga rättigheter för de individer som är beroende av stadens tjänster och stöd.

Ersättaryttrande

Lovisa Hedin (KD) instämmer i särskilt uttalande från vice ordföranden Henrik Virro m.fl. (M), Frank Hojem (C) och Hansi Karppinen (L).

Handlingar i ärendet

- FSK 2024/370-2 (Godkänd - R 1) Skrivelse om stadens fastigheter med korttidskontrakt. Svar på skrivelse
- FSK 2024/370-1 Bilaga 1 Skrivelsen

§ 16

Godkännande av 15-årigt arrendeavtal på Kärrtorps IP, Hammarbyhöjden 1:1 med flera

FSK 2024/443

Beslut

Fastighetsnämnden beslutar enligt fastighetskontorets förslag:

1. Fastighetsnämnden godkänner 15-årigt arrendeavtal på Kärrtorps IP, Hammarbyhöjden 1:1 med flera.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Clara Lindblom (V) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Handlingar i ärendet

- FSK 2024/443-1 (Godkänd - R 1) Godkännande av 15-årigt arrendeavtal på Kärrtorps IP, Hammarbyhöjden 1:1 med fler

§ 17**Upprustning av Bergstenshuset, del av Konsthallen 1.
Utredningsbeslut**

FSK 2022/213

Beslut

Fastighetsnämnden beslutar enligt fastighetskontorets förslag:

1. Fastighetsnämnden godkänner projektdirektivet för projekt Upprustning av Bergstenshuset, del av Konsthallen 1.
2. Fastighetsnämnden ger fastighetskontoret i uppdrag att utreda förutsättningarna för projekt Upprustning av Bergstenshuset, del av Konsthallen 1, som underlag för ett kommande inriktningsbeslut, med en beräknad utredningsutgift upp till 8 mnkr.

Reservation

Hansi Karppinen (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

1) Ordföranden Clara Lindblom (V), Anders Österberg m.fl. (S), Martin Hansson (MP), vice ordföranden Henrik Virro m.fl. (M), Sergej Salnikov (SD) och Frank Hojem (C) föreslår (se beslutet).

2) Hansi Karppinen (L) föreslår att nämnden beslutar att delvis godkänna kontorets förslag till beslut samt att därutöver anföra följande:

Liberalerna välkomnar denna nödvändiga upprustning av Bergstenshuset som huserar Liljevalchs. Beklagligt nog har vi kunnat se hur denna och andra kulturhistoriskt viktiga fastigheter har försummats med eftersatt underhåll.

På grund av detta ser vi nu hur flera renoveringar och upprustningar av stadens fastigheter drar iväg kostnadmässigt vilket Liberalerna ser väldigt allvarligt på.

Av detta skäl har Liberalerna tidigare föreslagit ett inrättande av en kulturhistorisk fond som ska användas för att underhåll och renoveringar av våra kulturhistoriskt viktiga byggnader.

Med bakgrund av hur staden tidigare har hanterat liknande projekt, är vi Liberaler noga med att det underlag som tas fram av staden även tar höjd för eventuella risker och avvikelser som kan inträffa och på så vis kunna fatta ett väl begrundat beslut och på så vis även ha en bättre kontroll över de kostnader som uppstår i samband med fastighetskontorets projekt.

Beslutsgång

Ordföranden Clara Lindblom (V) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Clara Lindblom (V), Anders Österberg m.fl. (S), Martin Hansson (MP), vice ordföranden Henrik Virro m.fl. (M), Sergej Salnikov (SD) och Frank Hojem (C).

Ersättaryttrande

Lovisa Hedin (KD) lämnar ersättaryttrande enligt följande:

1. Att delvis godkänna förslag till beslut.
2. Att därutöver anföra följande:

Att upprustningen av fastigheten görs är bra för att vårda stadens lokaler och säkerställa att det finns utrymmen för kulturutövande. Däremot pekar förvaltningen i förslaget till beslut på ett antal risker med projektet. Bland annat höga investeringskostnader, påverkan på befintlig verksamhet, svårigheter att uppnå önskade åtgärder på grund av byggnadens blåklassning samt oförutsedda kostnader för miljöfarliga ämnen.

Mot bakgrund av den historik som finns i staden kopplat till kostnadsökningar för olika investeringsprojekt ser vi kristdemokrater att det är av betydande vikt att i utredningsuppdraget stärka riskanalysen för dessa potentiella risker som förvaltningen lyfter. Redan i ett tidigt skede måste förvaltningen ta kontroll över kostnadsbilden så att det blir tydligt hur de risker som föreligger för fördyringar ska motverkas.

Handlingar i ärendet

- FSK 2022/213-1 Upprustning av Bergstenshuset, del av Konsthallen 1. Utredningsbeslut(1628151)(1628172) (1)_TMP
- FSK 2022/213-2 Bilaga 1 Projektdirektiv

§ 18**Uppförande av Hagsätra is- och idrottshall på Hagsätra IP, del av Älvsjö 1:1. Genomförandebeslut**

FSK 2022/687

Beslut

Fastighetsnämnden beslutar enligt fastighetskontorets förslag:

1. Fastighetsnämnden godkänner för sin del förslag till genomförande och föreslår att kommunfullmäktige godkänner förslag till genomförande av projekt Uppförande av Hagsätra is- och idrottshall på Hagsätra IP och att fastighetsnämnden medges rätt att genomföra projektet till en investeringsutgift redovisad i tjänsteutlåtandets bilaga 1.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Clara Lindblom (V) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Handlingar i ärendet

- FSK 2022/687-8 (Signerad) Uppförande av Hagsätra is- och idrottshall på Hagsätra IP , del av Älvsjö 1:1. Genomförandebeslut
- FSK 2022/687-9 Bilaga 1 Ekonomisk redovisning

§ 19**Upprustning och ombyggnad av Vällingby sim- och idrottshall, Kanslisilket 5. Genomförandebeslut**

FSK 2017/292

Beslut

Fastighetsnämnden beslutar enligt fastighetskontorets förslag:

1. Fastighetsnämnden godkänner för sin del förslag till genomförande och föreslår att kommunfullmäktige godkänner förslaget till genomförande av projekt Upprustning och ombyggnation av Vällingby sim- och idrottshall och att fastighetsnämnden medges rätt att genomföra projektet till en investeringsutgift redovisad i tjänsteutlåtandets bilaga 1.

Reservation

Hansi Karppinen (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

1) Ordföranden Clara Lindblom (V), Anders Österberg m.fl. (S), Martin Hansson (MP), vice ordföranden Henrik Virro m.fl. (M), Sergej Salnikov (SD) och Frank Hojem (C) föreslår (se beslutet).

2) Hansi Karppinen (L) föreslår att nämnden beslutar att säkerställa en tydlig evakueringsplan för föreningarna som drabbas samt att därutöver anföra följande:

Förvaltningen lyfter själva osäkerheten för föreningarnas fortsatta verksamhet under renoveringstiden. Nälstabadet är beprövat för simningen om än för litet för att kunna ta emot Vällingbys antal besökare. Lösningarna för övriga föreningar är mycket otydliga och de lösningar som presenterats kommer dessutom att drabba andra föreningars verksamhet under en lång tid. Den tillgängliga Nälsta motionshall som nämns för kampsporterna och brottningen är i dåligt skick och även den i stort behov av renovering.

Tidigare i ärendet skulle all verksamhet utöver simningen flyttas till Gjutmästaren, något som nu inte är möjligt då det projektet är försenat. Förslaget att husera t ex Blackeberg basket och Ängby SK i tält på en byggarbetsplats, vilket

Gjutmästaren kommer att vara, är inte rimligt. Särskilt med tanke på att de tillsammans har över 1800 aktiva spelare.

Beslutsgång

Ordföranden Clara Lindblom (V) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Clara Lindblom (V), Anders Österberg m.fl. (S), Martin Hansson (MP), vice ordföranden Henrik Virro m.fl. (M), Sergej Salnikov (SD) och Frank Hojem (C).

Handlingar i ärendet

- FSK 2017/292-15 (Signerad) Upprustning och ombyggnad av Vällingby sim-och idrottshall, Kanslisilket 5.
Genomförandebeslut
- FSK 2017/292-16 Bilaga 1 Ekonomisk redovisning

§ 20**Farsta brandstation, ombyggnad och teknisk
upprustning, Mjösäcken 1. Lägesrapport 2**

FSK 2018/260

Beslut

Fastighetsnämnden beslutar enligt fastighetskontorets förslag:

1. Fastighetsnämnden godkänner lägesrapporten avseende projekt Farsta brandstation, ombyggnad och teknisk upprustning.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Clara Lindblom (V) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Handlingar i ärendet

- FSK 2018/260-23 (Signerad) Farsta brandstation, ombyggnad och teknisk upprustning, Mjösäcken 1. Lägesrapport 2

§ 21
Ombyggnad, tillbyggnad och teknisk upprustning av
Kungsholmens brandstation, Kartagos backe 3.
Lägesrapport 2
FSK 2017/382

Beslut

Fastighetsnämnden beslutar enligt fastighetskontorets förslag:

1. Fastighetsnämnden godkänner lägesrapporten avseende projekt Ombyggnad, tillbyggnad och teknisk upprustning av Kungsholmens brandstation.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Clara Lindblom (V) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Handlingar i ärendet

- FSK 2017/382-28 (Signerad) Ombyggnad, tillbyggnad och teknisk upprustning av Kungsholmens brandstation, Kartagos backe 3. Lägesrapport 2

§ 22

Ombyggnad av Tekniska nämndhuset, Klamparen 7. Slutredovisning

FSK 2017/396

Beslut

Fastighetsnämnden beslutar enligt fastighetskontorets förslag:

1. Fastighetsnämnden godkänner slutredovisning avseende projekt Ombyggnad av Tekniska nämndhuset.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Clara Lindblom (V) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Handlingar i ärendet

- FSK 2017/396-1640 (Godkänd - R 1) Ombyggnad av Tekniska Nämndhuset, Klamparen 7. Slutredovisning

§ 23

Underhåll Stockholms stadsbibliotek, Spelbomskan 16. Slutredovisning

2017/00019

Beslut

Fastighetsnämnden beslutar enligt fastighetskontorets förslag:

1. Fastighetsnämnden godkänner slutredovisning avseende projekt Underhåll Stockholms stadsbibliotek.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Clara Lindblom (V) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Handlingar i ärendet

- 2017/00019-18 (Signerad) Underhåll Stockholms stadsbibliotek, Spelbomskan 16. Slutredovisning

§ 24

Förvaltningschefen informerar

Förvaltningschef Anders Kindberg tackar fastighetsnämnden för ett bra samarbete under läsåret och önskar från fastighetskontorets sida alla ledamöter och ersättare en trevlig sommar.

§ 25**Frågor för beredning och övrig information****Beslut**

Fastighetsnämnden beslutar enligt sitt förslag:

1. Fastighetsnämnden beslutar att överlämna skrivelserna till fastighetskontoret för beredning.

Skrivelser för beredning

Inkomna skrivelser till fastighetsnämnden anmäls enligt följande:

1. Skrivelse om ekonomisk hållbarhet och riskhantering i utvecklingsprojektet för Hästa Gård av vice ordföranden Henrik Virro m.fl. (M)
2. Skrivelse angående uteblivna fastighetslöften av vice ordföranden Henrik Virro m.fl. (M)
3. Skrivelse om utveckling av bastuverksamheter i samarbete med föreningar av vice ordföranden Henrik Virro m.fl. (M)

Ärendet avhandlas som sammanträdets sista.

§ 26 Ansökan om stämning

FSK 2024/467

Beslut

Fastighetsnämnden beslutar enligt fastighetskontorets förslag:

1. Fastighetsnämnden uppdrar åt fastighetskontoret att ansöka om stämning i enlighet med detta ärende till mark- och miljödomstolen.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Clara Lindblom (V) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Henrik Virro m.fl. (M) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Situationen kring fastigheten Finnskogen 3 är mycket problematisk och har så varit i många år. Dåvarande bostads- och fastighetsborgarrådet Dennis Wedin (M) träffade berörda boende på plats, och gav Stockholms stad i uppdrag att utreda en juridisk väg framåt.

Det är en komplex problematik där det alternativ som finns är att fastigheten ska exproprieras av Stockholms stad. Detta är en fråga som kräver noggrann övervägning, inte minst med tanke på äganderätten. Men Moderaternas ståndpunkt efter alla turer som varit kring fastigheten är att den bör exproprieras för att säkerställa en acceptabel boendemiljö för hyresgästerna.

Moderaterna anser samtidigt att det inte är självklart att fastigheten ska vara i allmännyttans bestånd. I första hand bör istället hyresgästerna erbjudas att få ombilda sina hyresrätter, när den juridiska processen är klar. Detta säkerställer att staden agerar för att säkerställa goda boendeförhållanden, och för att hyresgästernas röst stärks ytterligare.

Stockholms stad måste agera mot oseriösa hyresvärdar. Vi ser fram emot ett skyndsamt agerande för att få till stånd en lösning som gynnar de boende i fastigheten.

Handlingar i ärendet

- FSK 2024/467-1 (Godkänd - R 1) Ansökan om stämning
- FSK 2024/467-2 Bilaga 1 Förslag till stämmningsansökan

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Henrik Olov, Virro	2024-06-20
Clara Julia, Lindblom	2024-06-20